

První lidé vznikli o 100 000 let dříve, než vědci tušili. Pravdu ukázal nález z Maroka

Vědci v Maroku našli fosilie člověka (*Homo sapiens*) staré 300 000 let. Jsou tak o 100 000 let starší než dosud známé nejstarší kosti člověka rozumného. O senzačním objevu mezinárodního týmu vědců informuje ve svém nejnovějším vydání časopis Nature.

V marocké lokalitě Jebel Irhoud byly objevené fosilie kostí člověka typu *Homo sapiens* a také kamenné nástroje a zvířecí kosti. Pozoruhodné je, že několik různých datačních metod potvrdilo, že tyto nálezy pocházejí z doby přibližně před 300 000 roky – přičemž podle dosavadních teorií vznikl *Homo sapiens* teprve před 200 000 roky. O tomto objevu vědci informovali ve dvou článcích, které vyšly v časopise Nature.

K africkému původu člověka odkazují nejen genetické stopy, ale také archeologické nálezy. Zatím nejstarším nálezem lidských fosilií byly kosti objevené v etiopském Omo Kibish, které pocházely z doby před 195 000 roky. Další naleziště Herto, také v Etiopii, obsahuje pozůstatky lidí z doby před 160 000 roky. Až doposud se tedy vědci na základě těchto důkazů domnívali, že všichni lidé, kteří dnes žijí, pocházejí z populace, která žila ve východní Africe v době před 200 000 roky.

„Mysleli jsme si, že ve východní Africe byla kolébka lidstva, ale naše nová data odhalují, že *Homo sapiens* se rozšířil po celém africkém kontinentu už před 300 000 roky,“ uvedl paleoantropolog Jean-Jacques Hublin, který se na objevu podílel.

Znamé naleziště odhalilo neznámé objevy

O marockém nalezišti Jebel Irhoud (česky také Džabal Irhúd) se ví už od šedesátých let 20. století, je známé jak pro nálezy pravěké, tak i středověké. Bylo však složité tyto nálezy přesně datovat. Nový projekt, který začal roku 2004, vedl k objevu neznámých fosilií *Homo sapiens*, celkem jich tu bylo objeveno 22. Jsou mezi nimi lebky, zuby i dlouhé kosti nejméně pěti jedinců.

Tyto nálezy, zejména lebku a čelist, podrobil tým pod vedením Jeana-Jacquesa Hublina z Institutu Maxe Plancka pro evoluční antropologii v Lipsku podrobným analýzám, například počítačové tomografii i statistickým analýzám. Vyplývá z nich mnoho zásadních poznatků o vývoji člověka v době, kdy ještě podle dosavadních poznatků neměl vůbec existovat. Týkají se nejen doby jeho původu, ale také toho, jak naši předkové vypadali.

Lebky i čelisti prozrazují, že již v této době měli raní zástupci rodu Homo sapiens plně vyvinutý obličej – podle spoluautora studie Philippa Gunze je to důkazem, že tvar obličejových kostí se vyvinul už na samotném začátku evoluce našeho druhu. Naopak týl byl ještě poněkud delší a protáhlejší než u dnešních lidí; tvar i funkce mozku se tedy nejspíš teprve vyvíjely.

„Severní Afrika byla dlouhá léta v debatách o původu lidstva zanedbávaná, tento fantastický objev ale prokazuje těsné sepětí oblasti Maghrebu se zbytkem Afriky ve vývoji Homo sapiens,“ uvedl Abdelouahed Ben-Ncer z marockého Národního archeologického institutu.

Mnohé o životě lidí v této době prozrazují také zvířecí kosti, které byly v lokalitě nalezeny. Dokazují, že zvířata byla lovena a že nejčastější kořistí lidí v těchto dobách byly gazely. Většina kamenných nástrojů pocházela z vysoce kvalitního pazourku, který se v této oblasti vůbec nevyskytuje, musel sem být tedy dovezen odněkud zdaleka. Překvapivé je, že zde úplně chybí jinak nejrozšířenější kamenný nástroj – tedy kamenné sekerky. „Kamenné artefakty z Jebel Irhoud vypadají velmi podobně jako z dalších nalezišť jinde v Africe,“ popsala význam nálezů archeoložka Shannon McPherronová.

<https://ct24.ceskatelevize.cz/veda/2145084-prvni-lide-vznikli-o-100-000-let-drive-nez-vedci-tusili-pravdu-ukazal-nalez-z-maroka>

1. Najdi v textu **2 citace** – vyznač je a uveď jejich autora.
2. Najdi v textu **3 klíčové věty**.
3. Najdi v textu 3 důkazy pro toto tvrzení: **První lidé vznikli o 100 000 let dříve, než vědci tušili. Pravdu ukázal nález z Maroka**